

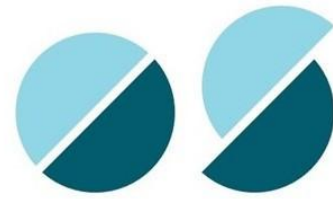
OPEN STATE FOUNDATION

Open data, transparante samenleving

Hoe introduceer ik een lobbyregister in mijn gemeente?

Week van Grip op Informatie

OPEN STATE FOUNDATION

Open data, transparante samenleving

Lobbyregister: introductie

nrc
handelsblad

Wielrennen
Van Vleuten wint Ronde van Vlaanderen voor tweede keer

SPORT
32-3

DINSDAG 6 APRIL 2021 | MEDIACENTRE

SAKKE ET LIBERTAS | ALGEMEEN HANDELSBLAD (1838) EN NIEUWE ROTTERDAMSE COURANT (1840)

Tandheelkunde
Kauwen op een kruidnagel helpt tegen kiespijn
WETENSCHAP 38

Verkenning
Meer spelregels?
Die kunnen het proces smoren
IN HET NIEUWS 4-5

Radio
Vincent Bijlo: de greigtheid die bij BNR doorklinkt nodigt uit tot luisteren
MEDIA 4-5

Minister legt looper uit voor de ceo

LOBBY
Zeventien grote bedrijven maken disproportioneel aanspraak op agenda ministers, blijkt uit onderzoek Open State Foundation.

Door onze redacteur
Wim van der Meer

AMSTERDAM. Het was de verwachting dat de vorige kabinetsovername het einde betekende van de lobby in de Nederlandse politiek. Maar de lobby is niet verdwenen. Het plan om de agenda van de minister te beïnvloeden is nog steeds in de maak. Een klein aantal grote bedrijven maakt disproportioneel aanspraak op de agenda van de minister, blijkt uit onderzoek Open State Foundation.

7°C

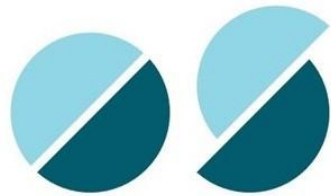
Morgen is het
regionaal w.v. Vender
wintse Duun, met
vaker regen.

NRC ONDER DE STRAEP
Luister iedere dinsdag naar
onze podcast over economie
nrc.nl/podcast

NRC REDACTIE
redactie@nrc.nl
088-122 06 72

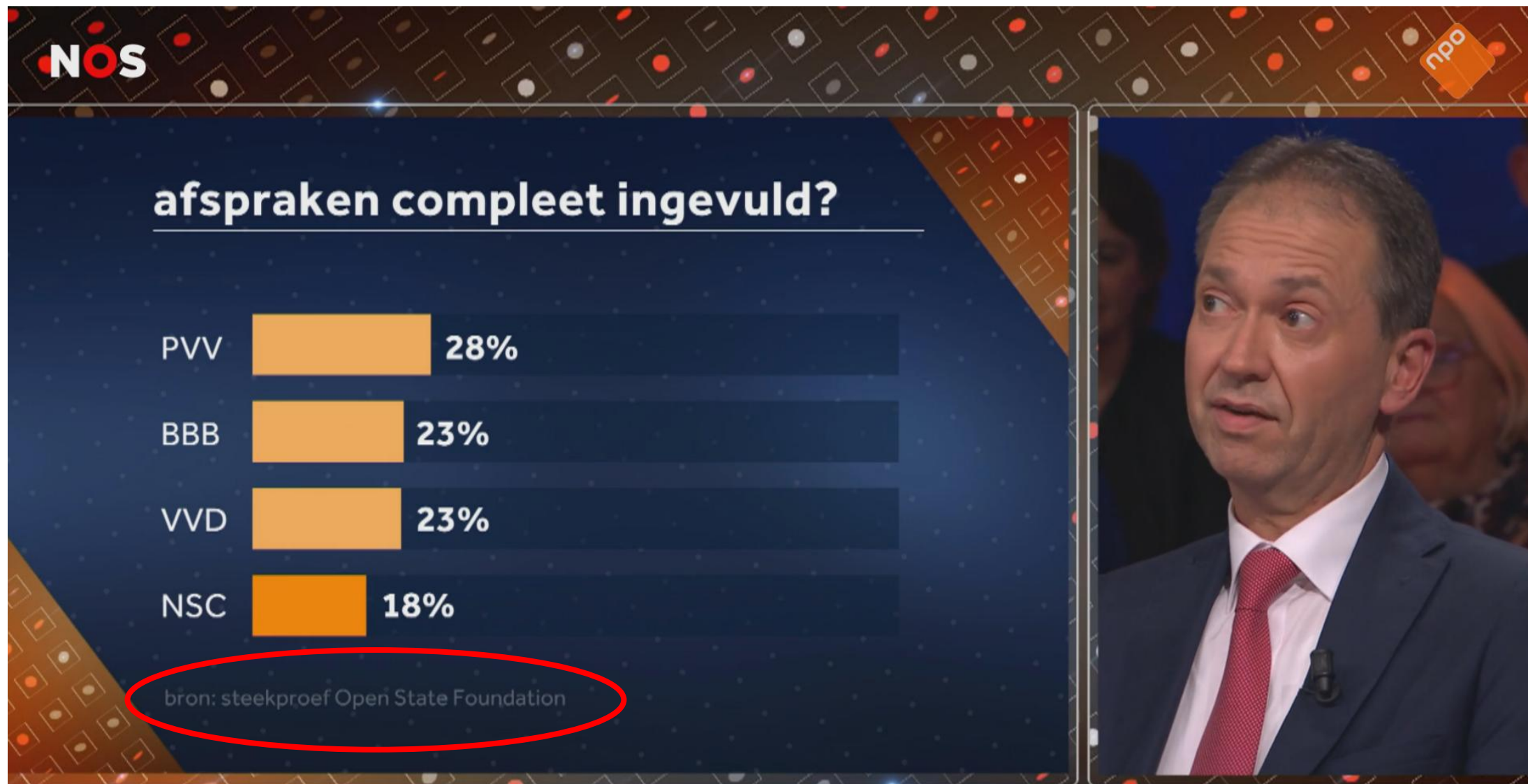
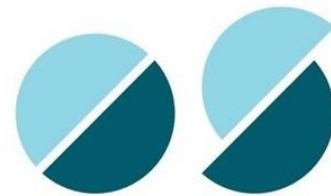
ABONNEMENTSVRAAGEN
Ga voor meer informatie
naar nrc.nl/service

PRIS 41,40
Jaargang 11
no. 237

OPEN STATE FOUNDATION
Open data, transparante samenleving

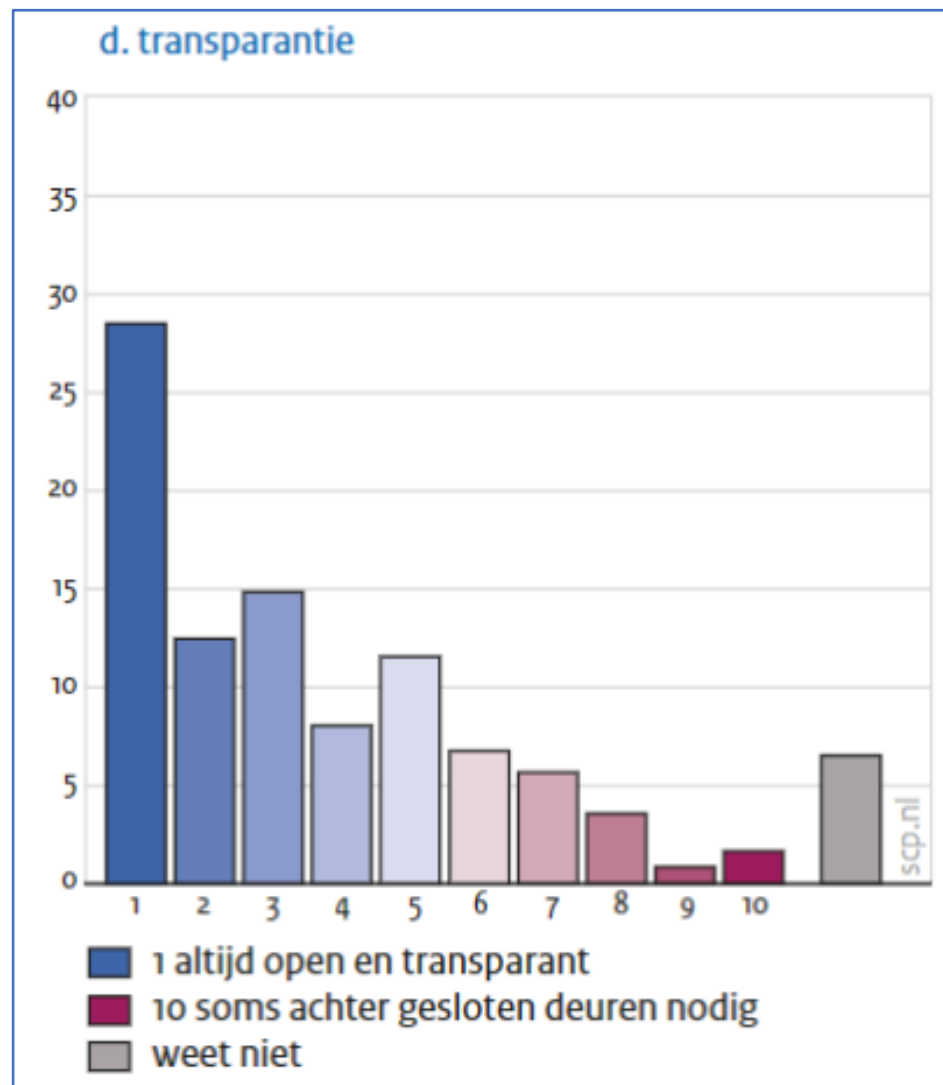
Vinden Nederlanders transparantie wel belangrijk?

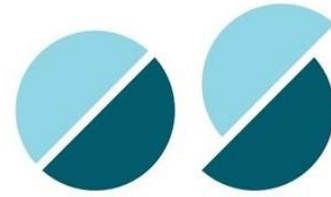
OPEN STATE FOUNDATION

Open data, transparante samenleving

SCP 2023:

Vinden Nederlanders een lobbyregister wel belangrijk?

OPEN STATE FOUNDATION
Open data, transparante samenleving

- 2015: Initiatiefnota Bouwmeester & Oosenbrug: *Lobbyregister niet alleen voor mensen die werkzaam zijn in public affairs, maar ook voor andere organisaties of individuen zonder professionele lobbyist.*
- 2021: Motie Dassen c.s.: *verzoekt de regering, een verplicht lobbyregister voor bewindspersonen, ambtenaren en politici in te voeren.*
- 2022: Motie Dassen & Omtzigt: *verzoekt het kabinet zo spoedig mogelijk uitvoering te geven aan bovengenoemde motie-Dassen.*
- 2022: Initiatiefnota Dassen & Omtzigt: *Stel een wettelijk verplicht, openbaar en online toegankelijk registratiesysteem voor lobbyisten en lobbyorganisaties in.*
- 2025: Motie Dassen & Van Waveren: *verzoekt de regering om zo spoedig mogelijk een wetsvoorstel tot een lobbyregister naar lers model naar de Kamer te sturen.*

Internationaal:

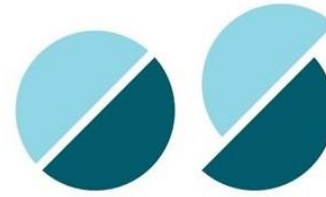

OPEN STATE FOUNDATION

Open data, transparante samenleving

- OESO (2016): Recommendation of the Council on Principles for Transparency and Integrity in Lobbying
- Raad van Europa (2017): Recommendation of the Committee of Ministers to member States on the legal regulation of lobbying activities in the context of public decision making
- GRECO (2017, to the Netherlands): Recommends increasing the transparency of contacts and subject matters concerning lobbying of persons who are entrusted with top executive functions.

Internationaal:

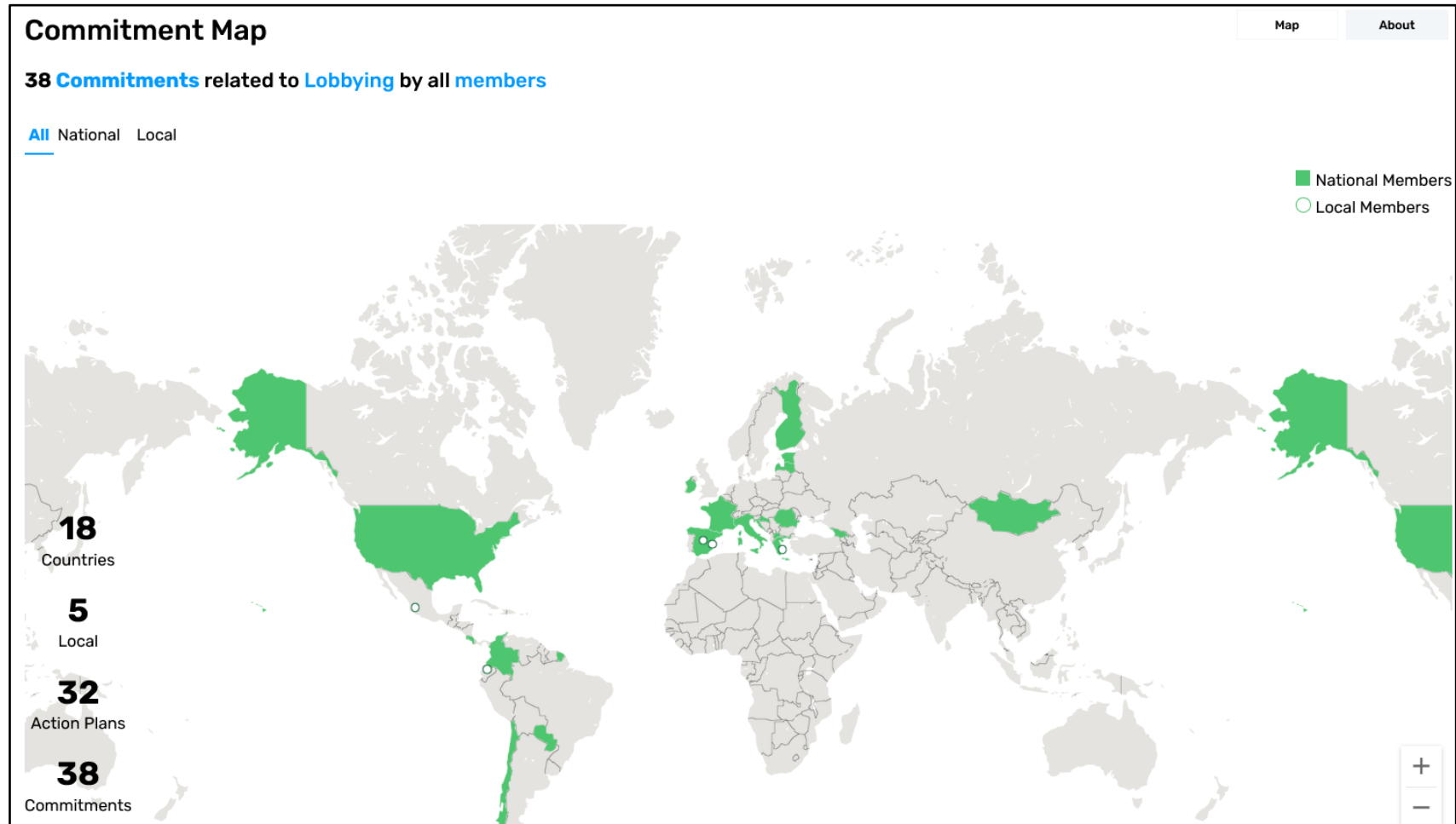

OPEN STATE FOUNDATION

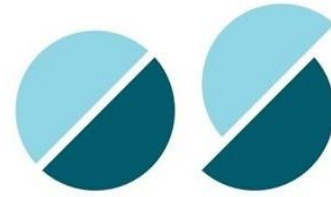
Open data, transparante samenleving

Open Government Partnership:

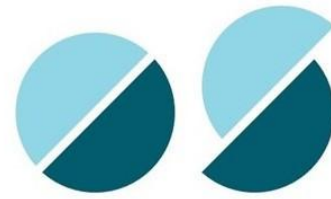

Gemeenten:

OPEN STATE FOUNDATION
Open data, transparante samenleving

- Internationaal: Madrid, Canada (Ottawa, Toronto ...), de VS (New York, Los Angeles, Boston ...)
- Nederland: Rotterdam (besloten), Amsterdam (*wie is de eerste?*), Den Haag (verkennend), Utrecht, Gorinchem (afgewezen door college), ...
- Amsterdams Akkoord (coalitieakkoord 2022-2026): *“Het vormen van beleid moet transparant en navolgbaar zijn.”*
- Coalitieakkoord Eén Stad Rotterdam (2022-2026): *“We zijn als gemeente een betrouwbare partner, transparantie en openbaarheid zijn hierin cruciaal.”*
- Transparantie → vertrouwen

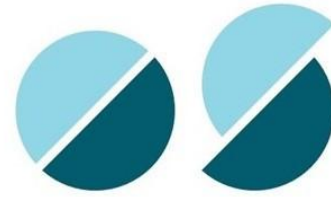

OPEN STATE FOUNDATION

Open data, transparante samenleving

Lobbyregister: definities

Wie is een lobbyist/wie moet zich registreren?-I

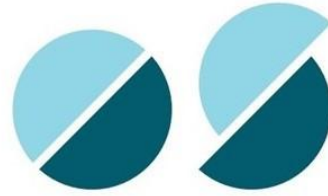
OPEN STATE FOUNDATION
Open data, transparante samenleving

- Lobbyen: Het naar voren brengen van een specifiek belang door communicatie met een overheidsvertegenwoordiger als onderdeel van een actie gericht op beïnvloeding van openbare besluitvorming
- Lobbyist: Elke natuurlijke of rechtspersoon die lobbyt
- Overheidsvertegenwoordiger: politicus, bestuurder, ambtenaar
- Openbare besluitvorming: besluiten door wetgevende of uitvoerende macht, op nationaal, regionaal of lokaal niveau

Definities Raad van Europa (2017)

(Lobbyist = belangenbehartiger)

Wie is een lobbyist/wie moet zich registreren?-II

OPEN STATE FOUNDATION
Open data, transparante samenleving

- Alle externe partijen (bedrijven, PA-bureaus, maatschappelijke organisaties, onderwijsinstellingen, vakbonden, buurtcomités, e.d.)
- Niet: intern gemeente
- Discussie: publieke ondernemingen (afvalbedrijf, energiebedrijf, openbaar vervoerbedrijf)

Welke activiteiten/ afspraken?

OPEN STATE FOUNDATION

Open data, transparante samenleving

- Communicatie (fysiek, bellen, video)
- Werkbezoeken, ontvangsten, ronde tafels, e.d.

Niet:

- Speeches, presentaties door de gemeentevertegenwoordiger, boekuitreikingen, e.d.
- Contacten die direct voortvloeien uit de functie (benoemingen, uitreiking lintje, e.d.)
- Partijpolitieke activiteiten
- E-mail (bijlagen, position papers) of app-berichten (daarvoor is de Woo)

Lobbyregister: uitgangspunten

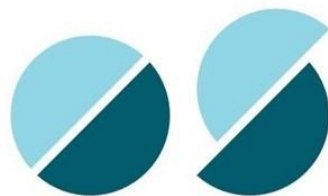

OPEN STATE FOUNDATION

Open data, transparante samenleving

- Creëert transparantie van belangenbehartiging bij de gemeente en inzicht in wie op welk onderwerp de gemeente belobbyt
- Is makkelijk voor:
 - Lobbyisten
 - Ambtenaren
 - Geïnteresseerden (burger, journalist, belangengroep, e.d.)
- Geen bureaucratische rompslomp; ‘beter eenvoudig dan perfect’
- Is goed doorzoekbaar
- Verplicht (gemeentelijke verordening?), maar draagvlak belangrijker
- Uitzonderingen conform de Woo

Lobbyregister: hoe werkt het?

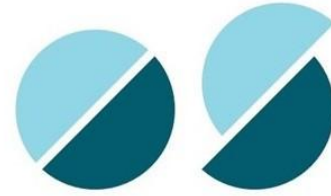

OPEN STATE FOUNDATION

Open data, transparante samenleving

- *Aan de ene kant:* Lobbyist registreert zich in het systeem (naam, organisatie, sector); geen financiële of andere rapportages
- *Aan de andere kant:* Secretariaat van de bestuurder of ambtenaar registreert vervolgens de specifieke activiteit (gesprek, bezoek, e.d.) in het systeem, met vermelding onderwerp van gesprek
- Het register is doorzoekbaar op personen (lobbyist), lobbyorganisaties, gemeentevertegenwoordiger, onderwerp en sector

Ja, maar ... I

OPEN STATE FOUNDATION

Open data, transparante samenleving

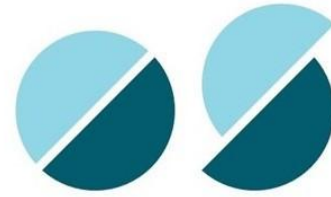
... een lobbyregister beperkt de toegang tot de politiek.

- Toegang is nu al lastig; je krijgt niet zomaar een afspraak tenzij je een doorgewinterde lobbyist bent

- Een lobbyregister vergroot juist de toegang

Lobbying transparency makes decision-making more representative of diverse interests. A study of Chile's lobbying law commissioned by OGP showed that, when the country's lobbying transparency law was passed, the number of meetings between the public and government increased, as did the diversity of participants (Open Government Partnership, 2016).

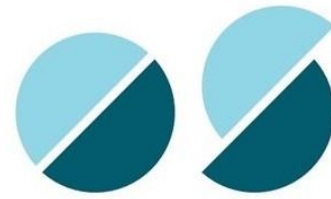
Ja, maar ... II

OPEN STATE FOUNDATION
Open data, transparante samenleving

... een lobbyregister is kostbaar en veel gedoe voor ambtenaren en belangenbehartigers.

- Het register is zo opgezet dat het eenvoudig is voor alle gebruikers (standaardformulier)
- De demo is door Open State in 3 weken gebouwd

OPEN STATE FOUNDATION

Open data, transparante samenleving

Lobbyregister: demo

Demo-1

OPEN STATE FOUNDATION
Open data, transparante samenleving

✕ Gemeente
✕ Amsterdam

Afspraken

Lobbyorganisaties

FAQs

API

Registreren

Inloggen

Let op: Alle informatie is fictief. Dit is een demonstratie van een lobbyregister, ontwikkeld door [Open State Foundation](#).

Lobbyregister Amsterdam

Het lobbyregister geeft inzicht in de contacten van organisaties die belangen behartigen bij de burgemeester, wethouders en topambtenaren. Belangenbehartigers/lobbyisten moeten zich hier registreren; de gemeentefunctionaris registreert vervolgens de specifieke afspraak.

Zoeken

[Uitgebreid zoeken](#)

Recente afspraken

Kinderspeelgoed distributie in Amsterdam

College van Burgemeester en Wethouders en Gemeentelijk Management Team
Afspraak op 27 augustus 2025

Discussie betreffende regelgeving

College van Burgemeester en Wethouders

Recente registraties

Swinkel

Behartiging van cliëntenbelangen
Geregistreerd op 27 augustus 2025

van der Laan - van Leeuwen Consultancy

Behartiging van cliëntenbelangen

Demo-2

OPEN STATE FOUNDATION
Open data, transparante samenleving

Gemeente
Amsterdam

AfsprakenLobbyorganisatiesFAQsAPIRegistrerenInloggen

Let op: Alle informatie is fictief. Dit is een demonstratie van een lobbyregister, ontwikkeld door [Open State Foundation](#).

Veelgestelde vragen

Wat is lobbyen?

Het naar voren brengen van een specifiek belang door communicatie met een overheidsvertegenwoordiger (politicus, bestuurder, ambtenaar) als onderdeel van een actie gericht op beïnvloeding van openbare besluitvorming.

Wie is een lobbyist?

Elke natuurlijke of rechtspersoon die lobbyt.

Wat is openbare besluitvorming?

Besluiten door leden van het College van Burgemeester en Wethouders, de gemeenteraad en het Gemeentelijk Management Team van de gemeente Amsterdam.

Wie moeten zich registreren?

Alle externe partijen (bedrijven, PA-bureaus, maatschappelijke organisaties, onderwijsinstellingen, vakbonden, buurtcomités, e.d.) die willen lobbyen bij de gemeente Amsterdam. Niet van toepassing op interne gemeentelijke organisaties.

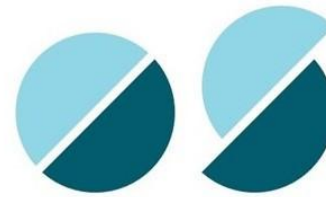
Welke afspraken staan in het lobbyregister?

Alle vormen van communicatie: fysiek, bellen, video, inclusief werkbezoeken, ontvangsten en vergelijkbare externe activiteiten. Niet: speeches, presentaties door de gemeentefunctionaris, boekuitreikingen, e.d. en niet de contacten die direct voortvloeien uit de functie (benoemingen, uitreiking lintje, e.d.).

Ik heb mij geregistreerd. En nu?

Nadat een lobbyist zich heeft geregistreerd in het lobbyregister kan de afspraak met de gemeentefunctionaris of diens secretariaat worden gemaakt. De specifieke afspraak of activiteit wordt door de betrokken functionaris of diens secretariaat in het lobbyregister vastgelegd en gekoppeld aan de lobbyist.

Demo-3

OPEN STATE FOUNDATION
Open data, transparante samenleving

× Gemeente
× Amsterdam

[Afspraken](#)

[Lobbyorganisaties](#)

[FAQs](#)

[API](#)

[Registreren](#)

[Inloggen](#)

Let op: Alle informatie is fictief. Dit is een demonstratie van een lobbyregister, ontwikkeld door [Open State Foundation](#).

Registreren

☐ **Gemeentefunctionaris**

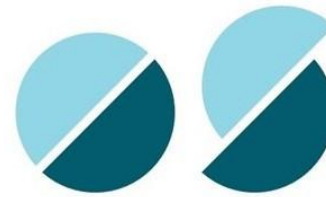
Ik vertegenwoordig de burgemeester, een wethouder of topambtenaar.

☐ **Lobbyorganisatie**

Ik vertegenwoordig een organisatie die belangen behartigt bij de gemeente.

[Volgende stap](#)

Demo-4

OPEN STATE FOUNDATION
Open data, transparante samenleving

Afspraken

Lobbyorganisaties

FAQs

API

Registreren

Inloggen

Let op: Alle informatie is fictief. Dit is een demonstratie van een lobbyregister, ontwikkeld door [Open State Foundation](#).

Registreren

Registreren als organisatie die belangen behartigt bij de overheid.

Organisatiennaam

Vul de naam van uw organisatie in.

Plaats

Vul de vestigingsplaats van uw organisatie in.

Website

Vul de website van uw organisatie in.

KVK-nummer

Vul het KVK-nummer van uw organisatie in.

☐ De organisatie heeft geen KVK-nummer.

Sector (SBI-code)

Selecteer sector...

Type belangenbehartiging

☐ Belangen van eigen organisatie - bedrijf/onderneming
Bedrijven en ondernemingen.

☐ Belangen van eigen organisatie - maatschappelijke organisatie (NGO)
Maatschappelijke organisaties.

☐ Belangen van sector of branche
Bijvoorbeeld brancheverenigingen of koepelorganisaties.

☐ Belangen van cliënten
Bijvoorbeeld externe lobbybureaus.

Lobbyist toevoegen

U kunt na registratie desgewenst meer lobbyisten toevoegen.

Naam

Vul de naam van de lobbyist in

Functie

Vul de functie van de lobbyist in

Registreren

Demo-5

OPEN STATE FOUNDATION
Open data, transparante samenleving

Gemeente
Amsterdam

AfsprakenLobbyorganisatiesFAQsAPIUitloggen

U bent ingelogd als gemeentefunctionaris Can Jansen.

Let op: Alle informatie is fictief. Dit is een demonstratie van een lobbyregister, ontwikkeld door [Open State Foundation](#).

Afspraak toevoegen

[← Terug naar overzicht](#)

Informatie

Onderwerp en toelichting

Onderwerp en toelichting van afspraak

Beleidsgebieden

◇ Digitalisering ✕

Werkgelegenheid ✕

Economie ✕

✕

Type afspraak

Fysiek gesprek ▾

Locatie

Stadsarchief, Vijzelstraat, Amsterdam

Datum

10-11-2025

Gemeentefunctionarissen

◇ Selecteer 1 of meerdere functionarissen

Lobbyisten

◇ Selecteer 1 of meerdere lobbyisten

Contact voor meer informatie

Naam en/of afdeling

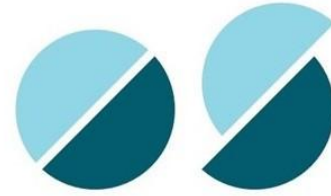
Vul naam en/of afdeling in

Contactinformatie

Telefoonnummer en/of e-mailadres

Opslaan

Wie volgt?

OPEN STATE FOUNDATION

Open data, transparante samenleving

Internationaal, nationaal, Rotterdam, Amsterdam, ... ?